

BEGELEIDINGSTRAJECT VOOR LOKALE OVERHEDEN

Naar sterk lokaal open jeugdwerk
voor 13- tot 30-jarigen



Eindrapport traject Herentals

Inleiding

Dit document is het eindrapport van een onderzoekstraject dat Formaat in opdracht van gemeente Herentals en dienst vrije tijd liep. Het tracht een antwoord te bieden op een probleemstelling die door de gemeente werd aangebracht, met name:

De gemeentelijke zaal 't Hof in Herentals wordt afgebroken en opnieuw heropgebouwd. De werking van jeugdhuis Den Tiener zit mee in het huidige gebouw van 't Hof. Welke infrastructuur is er nodig om er voor te zorgen dan JH Tiener in onze gemeente een sterke werking kan blijven? Is deze infrastructuur verbonden aan de nieuwbouw van 't Hof of niet?

In dit rapport geven we een getrouwe naslag van het traject dat we samen met het bestuur van JH Tiener hebben gelopen. We geven de dromen, idealen en ideeën van de jonge bestuurders mee, en voegen onze eigen adviezen als ondersteuners toe aan dit verhaal.

We zijn er zelf van overtuigd dat deze noden en behoeftes grondig gestaafd zijn aan de realiteit en een haalbare kaart vormen binnen de verbouwing van 't Hof zoals voorzien door de gemeente Herentals. We hopen dan ook dat de geformuleerde ideeën, adviezen en acties een plek krijgen in het uiteindelijke plan en de gerealiseerde nieuwbouw.

Inhoudsopgave

Inleiding	2
Inhoudsopgave	2
1 Achtergrond	3
1.1 Over stad Herentals	3
1.2 Strategisch atelier vrije tijd	3
1.3 't Hof	3
1.4 De opdracht voor Formaat: vier kernvragen	4
2 JH Tiener	5
2.1 Stand van zaken huidige infrastructuur	5
2.2 Eerste aanzet infrastructurele noden	9
2.3 De droom: de werking van JH Tiener 2.0	10
3 Inspiratie tanken in andere jeugdhuizen	11
3.1 De Bak, Peer	11
3.2 Club 9 Koersel	12
3.3 PAND Genk	13
3.4 Conclusies uit de inspiratiebezoeken	14
4 Infrastructuur voor JH Tiener 2.0	15
4.1 De ruimtes die het jeugdhuis moet bevatten	15
4.2 Ligging en aandachtspunten	16
4.3 Aanzet voor grondplan Tiener 2.0	16
4.4 Voorbeelden voor de ruimtes op basis van inspiratiebezoeken	17
5 De kern: vier antwoorden op vier kernvragen	20
6 Te ondernemen acties	21
7 Uitsmijter: een advies van Formaat	1

Ondanks ons voornemen om gebald te blijven, is dit toch een erg lijvig rapport geworden. Voor de lezer die de tijd ontbreekt om alle details te lezen, raden we aan om meteen naar punt 5 en 6 te springen, of de samenvatting in bijlage te lezen, om zo de kernconclusies van onze opdracht meteen beet te hebben.

De meerwaardezoeker vindt een verdere uitweiding in de punten ervoor.

1 Achtergrond

Inleidend geven we wat achtergrond mee bij de opdracht zoals ze ons werd toevertrouwd.

1.1 Over stad Herentals

Herentals is een stad in de Belgische provincie Antwerpen. De stad telt ruim 28.000 inwoners, verspreid over kerngemeente Herentals en de twee deelgemeenten Noorderwijk en Morkhoven, die beide bestaan uit een woonkern met vooral omliggend landbouwgebied. De gemeente wordt bestuurd door een coalitie van CD&V en NVA.

1.2 Strategisch atelier vrije tijd

Herentals hervormde deze legislatuur de manier waarop zij burgerparticipatie organiseert. De stad telde tot 2020 ongeveer dertien verschillende adviesraden die onder meer over cultuur, sport, jeugd, senioren, omgeving en mobiliteit adviezen gaven. Het stadsbestuur heeft deze werking in 2019 geëvalueerd. Samen met de huidige adviesraden en andere geïnteresseerden ging de stad op zoek naar voorstellen en denkrichtingen om tot een hernieuwde, frisse adviesstructuur te komen.

Sinds 2020 werkt men met drie strategische ateliers die de manier waarop burgers advies kunnen geven organiseren. Ze doen dit voor de thema's zorg en welzijn, vrije tijd en stadsontwikkeling. De ateliers bepalen zelf hoe en wanneer er advies gevraagd wordt. Dat kan op vraag van het bestuur, maar ook op eigen initiatief. Minstens een keer per jaar organiseert elk strategisch atelier een breed moment rond burgerparticipatie.

♦ Opdracht strategisch atelier in het kader van nieuwbouw 't Hof

Het bestuursakkoord 2019-2024 van de stad Herentals vermeldt onder meer het volgende: 'Er komt een nieuwe polyvalente stadsfeestzaal op de huidige locatie van zaal 't Hof.' Het college van burgemeester en schepenen wil dat de visie rond 't Hof en de behoeftestudie van de nieuwe polyvalente ruimte participatief tot stand komt en vroeg aan het strategisch atelier vrije tijd van de stad Herentals om hierover een adviestraject af te leggen. Het adviesrapport zal als pakket van eisen mee worden opgenomen in de studie rond de stadsfeestzaal die gepland staat in 2021.

1.3 't Hof

Het Hof is een begrip in stad Herentals en kent een lange historie. De huidige gebouwen dateren van de vroege jaren '80. Voordien stonden er de gebouwen van enerzijds Het Patronaat (parochiezaal, katholiek 'onderwijs' en jeugdcentrum) en anderzijds het Vleeshuis, waarin de tekenacademie zat. Deze gebouwen zijn in 1971 afgebrand. De jaren erna is er een parochiezaal gebouwd, mede door een ambitieuze deken die ook al zaal 700 in Dessel had laten bouwen. Deze parochiezaal is zaal 't Hof geworden. Nadien werd de parochiezaal door de stad in beheer genomen. Ze bleef echter wel eigendom van de kerkfabriek.

♦ Gebruik

Het Hof bestaat uit verschillende delen: de Grote Zaal (capaciteit 660 personen) is vooral geschikt voor fuiven, concerten en beurzen. De Tuinzaal (capaciteit 108 personen) is geschikt voor kleine activiteiten, lezingen en vergaderingen. De Kamertheaterzaal (capaciteit 100 personen) is geschikt voor kleinschalige optredens. Deze laatste zaal is voornamelijk bezet doordat het de vaste stek vormt voor Theaterspektakel (en Theaterling) die er 4 producties, verspreid over 34 avonden (voornamelijk tijdens weekenddagen) speelt.

Op weekenddagen (vrijdag, zaterdag en zondag) is de vraag om gebruik te maken van zaal 't Hof bijzonder groot. De meeste aanvragen vallen voornamelijk samen met de werking van het verenigingsleven. Van half september tot begin juni is de bezettingsgraad van 't Hof hoog. Bijna alle weekenddagen, en het bijzonder zaterdagen en zondagen, zijn dan jaarlijks verhuurd. De maanden juli en augustus staat zaal 't Hof zo goed als leeg.

De meeste activiteiten in zaal 't Hof zijn fuiven, op de voet gevolgd door theatervoorstellingen (Theaterspektakel) en eefstijnen. Dat er veel fuiven doorgaan in 't Hof is onder meer te verklaren door het gegeven dat zaal 't Hof in de deelgemeente Herentals nagenoeg de enige infrastructuur is waar fuiven nog mogelijk zijn. De vraag om daar fuiven te organiseren overstijgt het aanbod (lees beschikbare vrije momenten).

♦ Kader ruimtelijke hertekening Binnengebied Schaliken

De site 't Hof maakt onderdeel uit van het masterplan Binnengebied Schaliken. Op de website van de stad is een presentatie te vinden over [dit masterplan](#) (vanaf slide 24) met een sfeerbeeld van een mogelijke toekomstige invulling voor site 't Hof op slide 33. Dit beeld is richtinggevend maar niet bindend:

Enkele belangrijke stedenbouwkundige krachtlijnen die op de site van toepassing zijn:

- Ter hoogte van het huidige gebouw 't Hof zijn 4 tot 5 bouwlagen mogelijk.
- Een nieuw gebouw moet zowel een voorkant hebben naar de Grote Markt als naar een toekomstig groen binnengebied.
- Het binnengebied wordt in de toekomst autovrij en groen ingericht met ondergrondse parking die wordt ontsloten via de Augustijnenlaan.



♦ Krijtlijnen voor een nieuwe stadsfeestzaal

Het strategisch atelier kwam al tot enkele krijtlijnen in haar studie en participatieavonden:

- Het **multifunctionele** karakter van het gebouw is een certitude voor alle respondenten. Een capaciteit van **1.000 personen**, staand publiek, komt regelmatig terug. Consensus is er over het feit dat de ruimte nu te klein is voor fuiven en verschillende andere activiteiten als beurzen of eetdagen. Maar ook voor meer kleinschalige activiteiten moet de ruimte gezellig kunnen worden ingericht: opschalen of downsizen moet kunnen. De flexibiliteit tot **compartimenteren** van deze grote ruimte is dus essentieel. Die compartimentering moet grondig kunnen gebeuren; men moet binnen één activiteit meerdere sferen, muziekgenres, werkingen... kunnen organiseren op hetzelfde moment waarbij wederzijdse hinder wordt vermeden.
- Er is consensus over het feit dat er **te weinig ruimte** is in **Herentals** met de karaktereigenschappen van 't Hof: de druk op de agenda is te groot. Dit is een argument pro twee zalen: het medegebruik van een opdeelbare zaal zou immers te veel invloed hebben op de activiteiten van beide gebruikers. Dit is onwenselijk en onwerkbaar.

♦ Wat met JH Tiener?

De werking van jeugdhuis Den Tiener zit mee in het huidige gebouw van 't Hof. De scheiding van de werking van 't Hof is zowel fysiek als inhoudelijk een feit maar als het huidige 't Hof wordt afgebroken heeft dit uiteraard ook gevolgen voor Den Tiener. Zowel in de bouwfase als in de toekomstvisie van het nieuwe 't Hof is die visie op Den Tiener essentieel.

Cijfers en informatie over jeugdhuis Tiener ontbreken in de voorbereidende nota door het strategisch atelier. Er werd besloten om met Jeugdhuis Den Tiener een apart traject rond behoeftestudies te lopen. Men wil in deze studie, onder begeleiding van Formaat vzw en betaald door de middelen van het strategisch atelier vrije tijd, uitzoeken wat de infrastructurele behoeftes zijn van een toekomstige werking van het jeugdhuis. Doel is om dit traject parallel aan het traject rond 't Hof te laten lopen, met een eindrapport in december 2021.

1.4 De opdracht voor Formaat: vier kernvragen

Het bestuur neemt zich voor om deze legislatuur nog (in 2025) de bouw te starten van een nieuw centrum: 't Hof (en dus ook den tiener) worden gesloopt en er komt een nieuwbouw. De vraag is dus: Wat met den Tiener? Kernvragen die op dit moment voorliggen:

- **De werking:** Wat voor werking wil Den Tiener zijn? Binnen 5 jaar, ... en binnen 10 jaar?
- **Primaire behoeftes:** Wat zijn de gebouwbehoeftes van de werking? En hoe kan op gebied van infrastructuur tegemoet worden gekomen aan deze behoeftes?
- **Locatie:** Opnieuw als deel van de nieuwbouw? Of elders de werking onderbrengen? (bestuursakkoord bevat ook passage die zegt dat jeugdhuisen in deelgemeenten Morkhoven en Noorderwijk mogelijks tot de opties behoren).
- **Tussentijdse oplossing:** wat met Den Tiener tijdens bouwwerken?

Om de behoeftestudie tot een goed eind te brengen, zet Formaat in op overleg met alle betrokken partijen (diensten, schepen, jongeren zelf, strategisch atelier als participatief platform in opvolging van bouwwerken) en organiseren we een reeks inspiratiebezoeken in gelijkaardige werkingen.

2 JH Tiener

Jeugdhuis Tiener is een relatief jonge werking in Herentals: [sinds 2019](#) gaat het jeugdhuis terug onder deze nieuwe 'oude' naam te werk. Daarvoor stond de werking gekend als Jeugdcentrum 2200 of vroeger zelfs nog onder de naam 'den 10er'.

De voorbije jaren hebben verschillende jongeren, veelal met een wisselend bestuur, getracht om het jeugdhuis nieuw leven in te blazen. De pogingen waren nobel en met wisselend succes. Af toe organiseerde het jeugdhuis zelf concertjes, kleine fuiven en andere activiteiten. Jongeren of organisatoren konden ook steeds het jeugdhuis huren voor diverse feestjes. Sporadisch was er een samenwerking met cultuurcentrum en de jeugddienst voor de organisatie van kleinschalige comedyoptredens en/of lokale en regionale projecten (vb. Kunstendag voor Kinderen, Lokale Helden, optredens, Nief Talent, ...).

♦ Een nieuwe wind in de werking

Sinds 2019 waait er echter een nieuwe wind: de benedenzaal en de inkom zijn volledig gerenoveerd door een groepje jongeren die in 2017 aan het roer kwam. Het zijn deze jongeren die het bestuur van de vzw vormen en echt hun schouders onder de werking hebben gezet. Onder hun impuls werd er in 2020 al een eerste begeleidingstraject bij Formaat gelopen. Dit resulteerde in de aanwerving van een eerste halftijdse beroepskracht om het jeugdhuis een stabiele werking te geven en van een breed aanbod te voorzien.

De werking van de Tiener is echt aan het vervellen: met de inzet van het jonge bestuur, hun visie op wat het jeugdhuis kan en moet zijn en de werktijd van een halftijdse beroepskracht ziet de toekomst voor den Tiener er, ondanks de wereldwijde pandemie en gedwongen sluitingen, er toch goed uit.

♦ Krijtlijnen voor de toekomst volgens bestuur den Tiener

Al voor we vanuit Formaat deze opdracht ter harte namen, waren er voor het bestuur van den Tiener al enkele krijtlijnen voor de toekomstige infrastructuur uitgezet:

- De jongeren van Den Tiener vinden het essentieel om **in het centrum** van Herentals hun werking te kunnen blijven ontplooiën. 't Hof is daarbij een prima gegeven, maar het hoeft ook niet noodzakelijk 't Hof te zijn. De zichtbaarheid, bereikbaarheid en toegankelijkheid is van groot belang. Mocht het bestuur dus een kwalitatieve locatie kunnen aanbieden die niet geïmplementeerd is in 't Hof maar voldoet aan de infra gestelde vereisten dan is dat prima. Mocht Den Tiener toch opnieuw geïmplementeerd worden in de site van 't Hof is het noodzakelijk dat de twee aparte werkingen en locaties duidelijk zichtbaar zijn voor de bezoekers, passanten en burgers. Dit is momenteel problematisch: men kent Den Tiener te weinig en loopt dan ook vaak de foute locatie binnen. Een duidelijk aangegeven, aparte ingang, een eigen identiteit en goede zichtbaarheid kunnen dit verhelpen.
- De jongeren van Den Tiener willen zich **focussen op jeugdwerking**. Het verhuren van de zaal op dit moment is een mooie bijverdienste maar neemt een te groot aandeel in van de werking. Door de focus te verleggen is die verhuurbare ruimte geen noodzaak.
- Hoe ziet Den Tiener er over enkele jaren dan uit? Eén polyvalente ruimte waarin men de hele eigen werking kan ontplooiën vormt de kern. Deze **multifunctionele ruimte** kan dienen om een workshop te geven, een fuifje te organiseren, café te houden of een optreden te verzorgen. Uiteraard heeft deze ruimte de nodige grootte en heeft het eigen toiletten en een inkomhal. Momenteel is er te weinig opberg ruimte, hoewel dit essentieel is voor het toekomstige multifunctionele karakter. Daarnaast is er een ruimte voor de administratie van het jeugdhuis. Bij voorkeur bevindt alles zich op het gelijkvloers; de huidige opdeling in etages zorgt voor onoverzichtelijkheid.

2.1 Stand van zaken huidige infrastructuur

♦ Centraal gelegen en zichtbaar

De Tiener ligt **centraal in Herentals**: pal in het centrum, met een bushalte vlak naast de deur, makkelijk bereikbaar met fiets en auto. Het jeugdhuis is geïntegreerd in een grotere stadsfeestzaal, maar de beide werkingen zijn effectief en inhoudelijk gescheiden van elkaar. Het enige jammere aan de zaak is dat het jeugdhuis **weinig zichtbaar** is voor de burger. Het lijkt langs buiten effectief deel uit te maken van de grote bouw, en met de dichtgetimmerde ramen en ietwat verdoken ingang, is het weinig uitnodigend om binnen te wandelen. Veel toevallige bezoekers geven trouwens aan verbaasd te zijn dat er een werking is (toevallig tijdens ons bezoek zelfs meegemaakt).



De jongeren van Den Tiener vinden het essentieel om **in het centrum** van Herentals hun werking te kunnen blijven ontplooiën. 't Hof is daarbij een prima gegeven, maar het hoeft ook niet noodzakelijk 't Hof te zijn. De zichtbaarheid, bereikbaarheid en toegankelijkheid is van groot belang.

Mocht het bestuur dus een kwalitatieve locatie kunnen aanbieden die niet geïmplementeerd is in 't Hof maar voldoet aan de gestelde vereisten dan is dat prima.

Mocht Den Tiener toch opnieuw geïmplementeerd worden in de site van 't Hof is het noodzakelijk dat de twee aparte werkingen en locaties duidelijk zichtbaar zijn voor de bezoekers, passanten en burgers. Dit is momenteel problematisch: men kent Den Tiener te weinig en loopt dan ook vaak de foute locatie binnen. Een duidelijk aangegeven, aparte ingang, een eigen identiteit en goede zichtbaarheid kunnen dit verhelpen.

Buiten aan de deur is er een klein maar gezellig terras dat de Tiener tijdens de voorbije coronazomers uitzonderlijk af en toe mocht gebruiken om de werking te laten plaatsvinden. Dit is een troef voor de Tiener.

Aan de achterkant van de stadsfeestzaal vind je een grote aangelegde parking. Deze grenst aan het stadspark (een mogelijke troef voor de werking in zomertijden en een hangplek voor jongeren), en heeft rondom weinig woongelegenheden. Eigenlijk biedt de achterkant van de stadsfeestzaal dus wel wat interessante mogelijkheden voor de werking om zich te vestigen: mogelijkheid om een gezellig terras te zetten, de brug naar het park sneller te maken en weinig lawaai-overlast te creëren.



BESLUIT: centrale ligging, zichtbaarheid (met een eigen smoel) en bereikbaarheid zijn belangrijk voor toekomstige locatie Tiener.

♦ Een open, toegankelijke en gezellige gelijkvloers

Op dit moment is de hoofdruimte van de werking wat verstoken in het gebouw. Je komt binnen via een kleine inkomhal, die voorlopig vooral als stockageruimte dienst doet (zie ook later), waarna je linksaf draait om de hoofdruimte te betreden.

Op het eerste zicht gaat het om een **vrij gezellig ingerichte ruimte**: je hebt er twee verschillende hoogtes in plafonds, met het laag plafond dat uitnodigt om gezellige hoekjes te maken en te zitten, het is fijn belicht, de lange wanden zijn aangekleed door de jongeren en technisch gezien (licht & geluid) is de ruimte goed voorzien. De capaciteit van +- 300 man is dik in orde. Meer moet dat zeker niet zijn.

Wanneer je echter doorvraagt over de indeling en de basis ontmoetingsruimte, komen er mankementen naar boven:

- De ruimte is **moeilijk ingedeeld**:
 - o het podium is een vaste installatie en neemt behoorlijk wat ruimte in (en zorgt ook voor verloren ruimte in hoeken)
 - o het lage plafond heeft als nadeel dat bezoekers vaker geneigd zijn om hier post te vatten. Het is zo wat lastig werken bij grotere evenementen.
 Bovendien staan de steunbalken voor het plafond echt wel in de weg.
- Het is beneden **altijd donker**. Er werd in het verleden een valse wand geplaatst aan de raamkant van de zaal. Hierdoor komt er geen daglicht binnen in de ontmoetingsruimte. Vaak wordt de kleinere ruimte boven gebruikt om jongeren te ontmoeten.
- De **vloer** werd door de technische diensten opgeknapt maar **watert niet af**. Wanneer er geïmplementeerd moet worden, blijft er altijd water liggen.
- De **ventilatie** heeft als grote voordeel dat het vocht van condens op drukke avonden verdwenen is. Het nadeel is echter dat er geen klimaatregeling is, waardoor je de temperatuur van buiten naar binnen trekt.
- De **akoestiek is een ramp**: het geluid kletst door de vele vlakke wanden en gladde oppervlaktes alle kanten uit. Het bestuur heeft te weinig kennis van akoestiek en hun eigen technisch materiaal om hier zelf aan te werken.

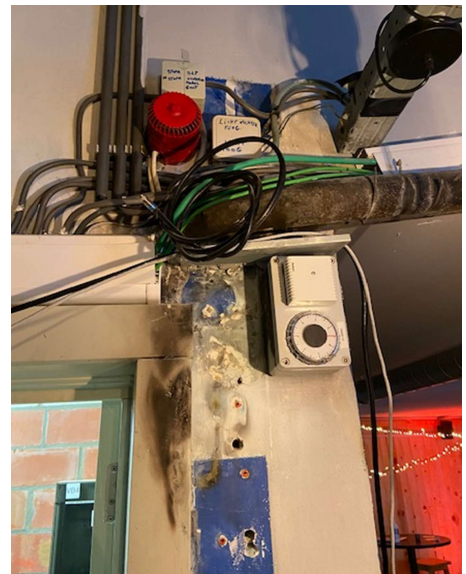
BESLUIT: De jongeren dromen van een ontmoetingsruimte die...

- vlot **toegankelijk** is voor alle jongeren, ook met beperkingen.
- **multifunctioneel bruikbaar is:** men wil de ruimte eens kunnen gebruiken voor een gezellige instuif, op het andere moment voor een optreden of fuif, dan eens voor een workshop, ... dat vraagt om:
- **Verplaatsbare elementen die men kan opbouwen en afbreken** i.p.v. bijvoorbeeld een vast podium.
- **Stockageruimte** voor meubilair en andere materialen.
- Eventueel de mogelijkheid om de **ruimte op te delen in kleinere gehelen**. De Tiener is heel blij met de extra ruimte boven (zie later). Door bijvoorbeeld een doek of schuifwand te gebruiken kan men switchen tussen kleine en gezellige instuifmomenten en grootsere feestjes, zonder dat men over veel verschillende ruimtes moet beschikken.

◆ Technische installaties

Het jeugdhuis beschikt over veelal geïmproviseerde en gebricoleerde technische installaties:

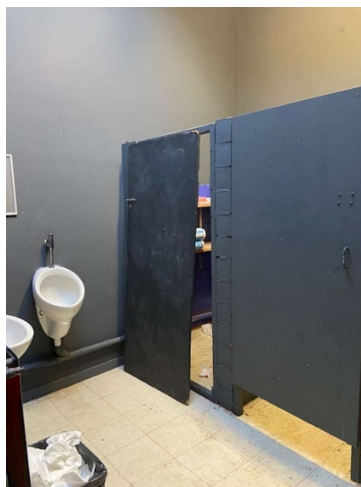
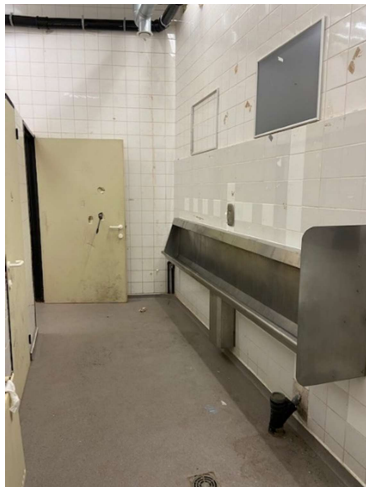
- De **toog** bestaat uit een zelf gebouwd geheel met beperkte koelinstallaties en stockage voor de drank. De bakken staan achter een gordijn, de vaten worden door de brouwer via een keldergat gelost. Het hoogteverschil is weliswaar bijzonder hoog, waardoor de vaten soms wat schade in de kelder verrichten en men de lege vaten boven het hoofd moet tillen om ze te lossen.
- De **brandinstallatie** heeft een meldingsapparaat in het jeugdhuis, maar detectoren over het hele gebouw. Bij branddetectie en bijhorend alarm is het vaak onmogelijk te zeggen waar de fout ligt en of het nu om de feestzaal of het jeugdhuis gaat. De meldingen zijn vaak dus niet van tel voor de Tiener, waardoor alarmen genegeerd of afgezet worden.
- In het verleden was er brand doordat een elektrisch knooppunt in conflict stond met afwatering en leidingen. Dit werd tijdelijk opgelost (zie foto).



De **toiletten** in het huidige jeugdhuis zijn ontoereikend: de toiletten beneden bestaan uit 2 vaste potten en een lange pissijn voor de mannen. Dit zijn in principe de enige toiletten die beschikbaar zijn voor bezoekers. Boven zijn er nog toiletten, maar deze werden zonder toestemming of technische keuring door het vorige jeugdhuisbestuur geplaatst. Omdat ze wel naar behoren werken, worden ze nu door de vrouwelijke bezoekers gebruikt. De toiletten beneden geven namelijk nogal veel zicht op de mannen terwijl ze hun behoefte doen. Meisjes (en jongens) voelen zich hier niet comfortabel bij.

Toilet gelijkvloers

toilet eerste verdieping



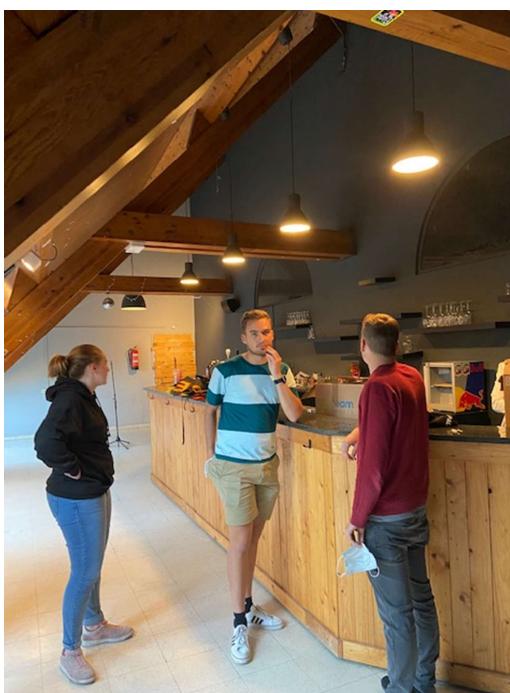
BESLUIT: de huidige infrastructuur voldoet niet aan technische standaarden en veiligheidsvereisten.

Er zijn onvoldoende toiletten beschikbaar in de huidige infrastructuur en degene die er zijn, zijn niet geschikt voor gebruik door zowel jongens, meisjes als mindervaliden (toilet ontbreekt).

♦ Meerdere ruimtes

De Tiener beschikt ook over een eerste verdieping, naast de ontmoetingsruimte van het gelijkvloers. Dit **extra zaaltje wordt vaak gebruikt als ontmoetingsplek** omdat er grote ramen zijn, het wat kleiner en dus gezelliger is van oppervlakte. Veelal zijn het kleine concerten of instuifmomenten die hier plaatsvinden. Vincent (beroepskracht) gebruikt de ruimte ook soms om te werken, of als hij een één op één gesprek met een jongere heeft. De ruimte nodigt simpelweg meer uit om samen te komen. Er zijn weliswaar ook wat nadelen aan de ruimte:

- **de drempel om er te komen:** jongeren vinden op zichzelf niet altijd de weg naar de Tiener, laat staan dat ze ook nog de trappen naar boven nemen om daar aan te sluiten.
- Daarnaast is ook hier **akoestiek** geen evidentie met alle gladde wanden.
- De **toog** neemt bijzonder veel plaats in.



Op momenten dat er beneden iets te doen is (feestje, groter event, ...) wordt deze ruimte gebruikt als stockageplek voor de meubels van het gelijkvloers en alle spullen die op dit moment in de inkomhal staan. Het ontbreekt het jeugdhuis aan **stockageruimte** voor al hun materialen.

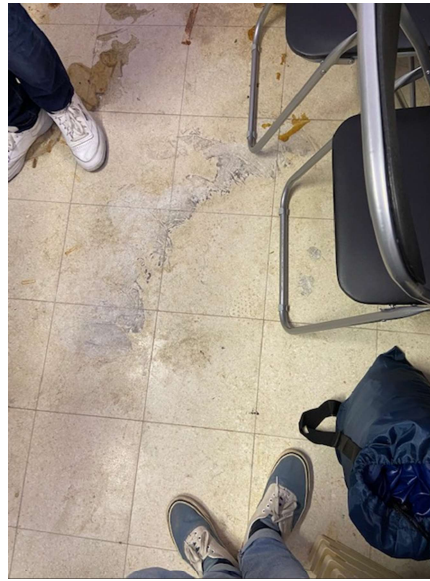


Er was een vrije ruimte op de eerste verdieping, maar in 2020 werd hier een grote mechanische ventilatie geplaatst om het probleem van vocht en condens op te lossen.

In principe moet deze ruimte vrij blijven van materialen omwille van veiligheidsredenen. Op dit moment wordt er vooral **rommel en afval** gestockeerd. Simpelweg omdat er geen andere ruimte aangewezen is om dit op te slaan.

Naast de extra ontmoetingsruimte, (illegale) toiletten en ventilatiekamer, is er op het eerste ook nog een **oud kantoor** te vinden. Ook deze ruimte dient voornamelijk als stockageplek. De ruimte heeft immers geen enkel raam, en is behoorlijk beschadigd.

Nochtans zijn de jongeren het er unaniem over eens dat een plek voor Vincent een enorme meerwaarde zou zijn voor de werking: zijn aanwezigheid in het jeugdhuis, kan bijdragen tot een open huis ideaal waar alle bestuursleden naar toe willen. Bovendien is een centrale bereikbare plek voor de boekhouding, papierwerk en post een fijne extra.



BESLUIT: meerdere ruimtes om te werken zijn een must voor de werking van JH Tiener:

- De switch kunnen maken tussen klein en gezellig, en groots, geeft ruimte om meerdere zaken te doen. Dit kan eventueel ook met een modulair opdeelbare ruimte (schuifwand of doek).
- Stockageruimte is essentieel.
- Een plek voor Vincent om te werken is een enorme meerwaarde.

In tussentijd is een plek voor afval (evt. een externe rolcontainer) een must om de werking hygiënisch te laten verlopen.

2.2 Eerste aanzet infrastructurele noden

Hoe ziet Den Tiener er over enkele jaren dan uit? Eén polyvalente ruimte waarin men de hele eigen werking kan ontplooiën vormt de kern. Deze **multifunctionele ruimte** kan dienen om een workshop te geven, een fuifje te organiseren, café te houden of een optreden te verzorgen. Uiteraard heeft deze ruimte de nodige grootte en heeft het eigen toiletten en een inkomhal. Momenteel is er te weinig opbergruimte, hoewel dit essentieel is voor het toekomstige multifunctionele karakter. Daarnaast is er een ruimte voor de administratie van het jeugdhuis. Bij voorkeur bevindt alles zich op het gelijkvloers; de huidige opdeling in etages zorgt voor onoverzichtelijkheid.

NODEN	HUIDIG PROBLEEM	ADVIES
Sanitair dat zowel functionaliteit als privacy biedt.	Urinoir biedt weinig tot geen verhulling. De toegang naast het podium, waar veel mensen staan bij een optreden, is moeilijk bereikbaar.	De toegang tot het sanitair geeft zicht op de plassende heren. Dames/heren/x gescheiden. Een plek met lage volksstroom is ideaal voor toegang sanitair.
Geoptimaliseerde toegang tot de drankopslag, zowel voor de drankleverancier als de tappers	De leverancier levert in de kelder, waardoor lege vaten hoog getild moeten worden, en volle door hun val schade veroorzaken. De afstand tussen kelder en tap bemoeilijkt een vatwissel.	De mogelijkheid om met een wagen gelijkvloers te leveren dichtbij de drankopslag/tapinstallatie.
Een lokaal en sanitair dat eenvoudig te kuisen is.	Door het ruwe karakter van de vloer kan met een dweil niet makkelijk gewerkt worden. De vloer loopt niet voldoende af, wat voor plasvorming zorgt. Er is maar één plek waar water afgevoerd kan worden.	Dit is geen te onderschatten punt. Er moet vaak gekuist worden, dit moet vlot kunnen. Een egale vloer, die voldoende afloopt richting een afvoer. (putje of goot met rooster) Eventuele overgang van de vloer in de plinten.

Een ruimte voor administratie en persoonlijke gesprekken	Er is geen (bruikbare) plek om de administratieve kant van de werking te doen. Er is oog voor het sociale karakter van een JH, helaas laat de infrastructuur de ontwikkeling ervan niet toe.	Een bureauruimte die ingezet kan worden als safe space. Deze garandeert een persoonlijke sfeer en privacy.
De grote jhruimte is momenteel vis noch vlees, zonder mogelijkheid de ruimte aan te passen aan de aard van het evenement.	De ruimte beneden is momenteel te groot om een gezellige instuif te realiseren. Het podium zo gepositioneerd dat zowel luisteraar als uitvoerder een wrang gevoel krijgt. De ruimte boven is sfeervoller maar snel te klein.	Er zijn zo min mogelijk vaste elementen in de inrichting. De ruimte kan opgedeeld worden d.m.v. doeken/schermen. Zet in op maximale flexibiliteit van de ruimte.
Toegewijde opbergruimte.	Door het ontbreken van een plek om materiaal op te bergen wordt dit verspreid door het jeugdhuis. Dit oogt rommelig, en is moeilijk bereikbaar.	Een bergruimte groot genoeg voor tafels stoelen, terras, podium, enz. Deze ruimte is gemakkelijk toegankelijk door zijn ligging en voorzien op het verplaatsen van grote stukken.
Exterieur met uitstraling	De toegang tot- en de gehele buitenkant van het gebouw zijn niet uitnodigend.	Grote ramen voorzien de ruimte van daglicht en geven voorbijgangers een inkijk in de werking. De gevel weerspiegelt de identiteit van het JH.

2.3 De droom: de werking van JH Tiener 2.0

Om te weten te komen wat voor werking de Tiener op termijn wil zijn, werken we aan de hand van de Appreciative Inquiry methode, dat wil zeggen: we gaan voor een positieve droom en vragen de jongeren om daar lichaam aan te geven aan de hand van een *toekomstdroom*.

- JH Tiener wil vooral een **ontmoetingsplek** zijn voor de jeugd uit Herentals: een plek waar ze een tweede thuis vinden en zelf initiatief kunnen ondernemen.
Hiertoe wil de werking zich focussen op drie belangrijke aspecten:
 - o Een bruisende werking, met aandacht voor uitgaan maar ook andere aspecten:
 - Workshops rond bijvoorbeeld muziek, DJ'en, zelfverdediging, IT en computers, ...
 - Een quiz
 - Een studieplek (tijdens examenperiodes)
 - Concerten en feesten
 - ...
 - o Een werking voor verschillende leeftijden.
 - o Een werking die echt een afspiegeling is van de samenleving.
- Daarbij durven ze de werking ook **mobiel** te organiseren: een uitvalsbasis is superbelangrijk, maar het neemt niet weg dat den Tiener ook soms op andere plekken kan werken, voor een event of een tijdelijk gebruik van ruimte.
- Ze willen veel **werken rond vertrouwen** en gesprekken met jongeren zodat iedereen zich thuis voelt in het jeugdhuis.
De Tiener wil graag professioneel werken en de verbinding met JAC opzoeken. Ze zien kansen in de opstart van een nieuw **OverKop** huis in Herentals¹. Ze willen graag kijken hoe de Tiener een rol kan spelen in dit verhaal.
- De jongeren van Den Tiener willen zich **focussen op jeugdwerking**. Het verhuren van de zaal op dit moment is een mooie bijverdienste maar neemt een te groot aandeel in van de werking. Door de focus te verleggen is die verhuurbare ruimte geen noodzaak.

¹ <https://overkop.be/thema/nieuws/van-5-naar-30-nieuwe-overkop-huizen-komen-eraan>

3 Inspiratie tanken in andere jeugthuizen

Heel vaak blijven oefeningen rond infrastructuur wat hangen in algemene, vage bewoordingen van wat er nodig is voor een jeugdhuis. Daarom gingen we in oktober op bezoek bij andere jeugthuizen om heel concrete voorbeelden te krijgen over wat werkt en wat niet werkt. Zo komen we tot een heldere noden- en behoeftestudie met veel voorbeelden. De studie moet duidelijke musts bevatten en rechtzetten wat nu fout loopt.

♦ Sleutelwoorden voor te bezoeken plekken

Om de jongeren te inspireren, kunnen we immers best **zoeken naar voorbeelden die aansluiten bij hun wensen** voor hun toekomstige jeugdinfrastructuur.

- Multifunctionele ruimte met verplaatsbare elementen. Meerdere beschikbare ruimtes.
- Werking met culturele poot in activiteiten en evenementen (niet louter instuif en ontmoeting).
- Thematisch: werking met welzijnsaspect en breed bereik in doelgroepen, met bewust aandacht voor het betrekken van verschillende doelgroepen van jongeren. Samenwerking met een OverKopphuis? Vb. PAND in Genk

♦ Opdracht voor de jongeren van JH Tiener

Alle deelnemers aan de inspiratiebezoeken krijgen in duo een wegwerpcameraatje en een dagboekje in handen. Bedoeling is dat zij met deze twee tools alle inspiratie van de dag een plek geven. Op die manier krijgen we een inhoudelijk en visueel verslag van de inspiratiebezoeken.

3.1 De Bak, Peer

- <https://www.jcdebak.be/> en www.facebook.com/JCDeBak/ of www.instagram.com/jcdebak/
- Adres: Markt 36, 3990 Peer
- Contact jeugddienst medewerker: Max Winters – max.winters@peer.be

Het jongerencentrum in hartje Peer combineert naast een stemmig jeugdcafé en een pop-up voor jongeren ook flexwerkplekken en plaats voor ontmoeting. In samenwerking met CAW Limburg organiseren het ook een JAC, een jongerenadviescentrum. Je kan er als jongere ook terecht om te repeteren, of om ruimtes te huren voor je eigen (kleinschalige) evenement.

Het interessante aan dit bezoek is dat de werking **niet** in een nieuwbouw gevestigd is, maar zich net moest aanpassen aan het gebouw waar ze in ondergebracht worden, nl. een oud politiekantoor in het centrum van het dorp. In tussentijd bouwt de stad aan een fuikelder die aan het jongerencentrum komt te liggen.

*Van op de website: **Het OverKopphuis in Peer** krijgt haar stekje in **Jongerencentrum De Bak**, dé hotspot voor ontmoeting van de Peerse jeugd. Naast een pop-up, jeugdcafé, repetitieruimte, flexwerkplek, polyvalente kelderzaal en workshopruimte, huisvest De Bak het JAC, BLM, Gezin Centraal, de Jeugddienst, Jeugdraad, Villa Basta en KANL! Met het OverKopphuis als kers op de taart zetten we maximaal in op verbinding.*

♦ Hoe kijk ik naar dit jeugdhuis?

- De huidige ruimte voor het jeugdhuis is even slecht of minder dan bij ons.
- Wel geïntrigeerd door het multifunctionele gebouw. De Bak heeft veel samenwerkingen en verschillende werkingen / activiteiten in één gebouw. Dat is wel interessant.

♦ Dit moet ik echt onthouden van deze plek

Infrastructuur:

- Rolstoelvriendelijk, zowel naar toegankelijkheid als toiletten.
- Kraantjes met een spaarknop die vanzelf afslaat.
- Goede grond om te kuisen
- Signalisatie in het gebouw voor de verschillende ruimtes en werkingen.
- De buitenkant van het gebouw is goed verzorgd en het is duidelijk en zichtbaar dat hier een jeugdhuis zit.

- Bureau/vergaderruimte
- Kasten voor opbergruimte met sloten

Jeugdhuiswerking:

- koffieapparaat, soepjes, Aiki noodles
- krijtbord voor mededelingen
- glazen ijskast
- Meer zwaardere bieren en minder in prijs
- Blad met -16 geen alcohol

♦ Dit idee wil ik stelen voor JH Tiener 2.0

- Zeer toegankelijk en zichtbaar jeugdhuis in het centrum; met investering in een deel nieuwbouw ondergronds.
- Samenwerking met o.a. Overkophuis in een zelfde gebouw (maar wel gescheiden) of dicht bij elkaar.
- Jeugdhuis / ontmoetingsruimte op gelijkvloers met aparte ruimtes in de rest van het gebouw (bureau, repetitiekoten, vergaderzaal, workshopruimte).

♦ Dit moeten we absoluut vermijden in JH Tiener 2.0

- De ruimtelijk indeling van het gebouw is niet ideaal voor een jeugdhuis:
 - o Gekke ruimtes en vervelende hoekjes.
 - o Stockageruimte is ver van de toog en eigenlijk te klein voor alle materialen.
 - o Werken met kleine vaten die je apart moet koelen vooraf; wat niet ideaal is op een drukke avond.
- Tekort aan werkende toiletten en stopcontacten in het gebouw.
- Geen ventilatie / Slecht te verluchten en ventileren: zie ook vochtproblemen in de muren.
- Matten op de trap/overal

3.2 Club 9 Koersel

- <https://www.club9.be/> en <https://www.facebook.com/jhclub9> en <https://www.instagram.com/jhclub9/>
- Adres: Jeugdpad 9, 3582 Beringen
- Jeroen Imbrechts – jeroen@club9.be

Club 9 is al decennia lang een sterkhouder in het Limburgse jeugdhuisenlandschap en huist sinds een 5-tal jaar in een nieuwbouw in Koersel (Beringen).

In september 2013 startte Club 9 een verbouwing ten bedrage van 500 000 EUR waarvan de werking zelf 50 000 euro uit private middelen financierde. De rest werd toegezegd vanuit Vlaamse, provinciale en stedelijke middelen. Al snel werd duidelijk dat het gebouw zich in een veel slechtere staat bevond dan gedacht. Na een week werden de werken stopgezet. Na grondig onderzoek lijkt een nieuwbouw de beste oplossing.

Een engagement werd aangegaan om dit klaar te hebben in november 2016. De werking van Club 9 werd in tussentijd gespreid over meerdere locaties. Het café en het bureau als epicentrum, en een repetitiebunker zijn gehuisvest in het oude KAJ-meisjes gebouw van het jeugdcentrum. De gesloten bibliotheek in de Pastorijsstraat werd door het lokale stadsbestuur in bruikleen gegeven als atelier voor projecten. Voor grotere evenementen wordt er uitgeweken naar TheRoxyTheatre of de stedelijke feestzaal Cor, ... Dit betekent een serieuze, verplichte inkrimping van de werking.

Meer historiek via <https://www.club9.be/over/historiek>

Interessant aan dit bezoek is dat Club 9 zowat alle moeilijkheden die gepaard gaan met een bouwdoossier heeft kunnen ervaren (vertragingen, problemen, stijgende kosten, ...) maar dat ze er ondanks alles in geslaagd zijn om in een kleine gemeente toch een goed werkend multifunctioneel gebouw neer te zetten.

Club 9 heeft een ontmoetingsruimte / café, een fijn terras en een middelgrote, goed uitgeruste feestzaal (met backstage) in beheer. De zaal wordt ook verhuurd aan jongereninitiatieven van in en rond Koersel (tegen democratische prijzen).

Daarnaast deelt dit initiatief delen van het gebouw met de stedelijke academie (vnl. slagwerk): de inkom, toiletten en één repetitieruimte zijn in gedeeld beheer.

♦ Hoe kijk ik naar dit jeugdhuis?

- Dit is een absoluut Droom jeugdhuis (met feestzaal) ☺
- Huiselijk en gezellig café.

♦ Dit moet ik echt onthouden van deze plek

Infrastructuur

- Zijn ook bureaus aanwezig en aparte wc voor de leden/personeel!
- Specifieke muur voor affiches (dan maak je geen andere muren vuil)
- Repetitielokaal = leuk extraatje
- Brandwerende doeken in de ruimte zijn eveneens goed voor geluidsdemping
- Koelcel met de koeling naar toog inbegrepen (met brouwer geregeld)
- Backstage ruimte voor artiesten (douche, wc, make-up tafel, ijskastje)
- Club 9 maakt deel uit van het [ASTRID netwerk](#) wat interessant is in geval van nood, en aan te raden is bij het bouwen van een geluidsdichte bunker.
- veel berging
- ligging bunker → veel decibels toegestaan

Jeugdhuiswerking:

- Cristal app voor online bestellingen (ook van Stella?)
- Zonnebril van het JH in de zomer voor €3
- Bier van de maand
- Een echt kassa systeem
- Aiki noodles & soepjes (enkel water koker nodig) – keuken dan is wel handig
- Ook croque machine
- Popcornmachine
- Industrieel kuis machine
- 9 geboden van het jeugdhuis.
- spelletjes (tafelvoetbal, darts, pool) en gezelschapspelletjes
- raam met gordijnen
- zomerbar met terrasje
- ijsmachine
- wisselbikers bij brouwer regelen
- samenwerkingen om optredens te organiseren

♦ **Dit idee wil ik stelen voor JH Tiener 2.0**

- 2 ruimtes: café + fuif
- Maar ook binnen de ontmoetingsruimte is er een schuifmuur om ruimte groter & kleiner te maken
- Jeugdhuis op gelijk vloer

♦ **Dit moeten we absoluut vermijden in JH Tiener 2.0**

- De grote zaal heeft een gepolierde betonvloer, maar is onbehandeld dus permanent vuil.
- Wanneer er zowel een jeugdhuisavond als een evenement is, is het lastig om stock bij te houden, gezien er één koelcel is, met doorgang naar frigo's voor zowel zaal als caféruimte.

3.3 PAND Genk

- <https://www.jeugdgenk.be/jeugdhuis-pand> en www.facebook.com/JeugdhuisPAND/ of www.instagram.com/jeugdhuispand/
- Adres: Europalaan 26, 3600 Genk
- Contact jeugddienstmedewerker: noemi.murru@genk.be

PAND is het vrijwilligersjeugdhuis van centrum Genk en is gehuisvest in Rondpunt 26: een multifunctioneel jeugdcentrum waar verschillende partners werken (o.a. de jeugddienst, OverKop, JAC en Villa Basta hebben er hun werkplek). Daarnaast heb je er ook repetitielokalen, een te huren concert/fuifzaal en vergaderruimtes die je kan gebruiken.

Van op hun website: *PAND is een plek opgericht voor en door jongeren in 1997 (toen nog Ginsert). Het jeugdhuis werkt enkel met vrijwilligers: tappers, dj's, activiteitenleden, beheerraadsleden. Als medewerker is hier dus een enorme variatie waar je hulp nodig is, dus voor ieder wat wils. Naast gezellig een pint drinken aan de toog, kan je hier zelf activiteiten organiseren. Regelmatig vinden hier concerten en fuiven plaats, maar ook filmavonden en andere fijne activiteiten. Organisaties zoals het jeugdhuis zelf, OverKop, ChillAmba's en Club 26 organiseren regelmatig iets in het jeugdhuis.*

***Jeugdcentrum Rondpunt 26** is hét centrum voor jongeren in Genk. Jeugd Genk werkt hier aan het jeugdbeleid, maar ook partners zoals OverKop, JAC en Villa Basta hebben hier een plekje.*

♦ **Hoe kijk ik naar dit jeugdhuis?**

- Interessant met de meerdere ruimtes, JH zelf wel ongezellig door laag plafond.
- Veel gedeelde ruimtes en samenwerkingen met o.a. Overkop: veel afspraken nodig en niet altijd gemakkelijk om ruimte te delen.

♦ **Dit moet ik echt onthouden van deze plek**

Infrastructuur

- Er zijn aparte gespreksruimtes waar Overkop één op één gesprekken kan houden.
- Ruimte voorzien voor een vestiaire
- Het gebouw heeft extra ruimten voor vergaderingen + bureau
- Ook hier een gedeelde koelcel in afspraak met brouwer.
- Het jeugdhuis ligt op de gelijkvloers en heeft de mogelijkheid via grote deuren om doorsteek naar feestzaal te maken: zo speel je met de grootte van de ruimte.

- Het jeugdhuis heeft een aparte ruimte voor het bestuur, met bureau, vergaderruimte en groot bord voor maandplanning etc.
- Repetitielokalen in gedeeld beheer met jeugddienst.
- Super zichtbaar jeugdhuis met veel branding, vlaggen, stickers, ...

Jeugdhuiswerking

- maandplanning
- Werk/Brainstorm bord
- Oordopjes machine

♦ **Dit idee wil ik stelen voor JH Tiener 2.0**

- Schuif muur/Deur naar feestzaal
- Vergaderruimte en bureauruimte voor bestuur jeugdhuis.
- Goede zichtbaarheid en duidelijk branding van het jeugdhuis.

♦ **Dit moeten we absoluut vermijden in JH Tiener 2.0**

- De ruimte heeft een heel laag plafond.
- Tafels en stoelen moeten, bij gebrek aan opslagruimte, steeds aan de kant staan.
- kromme toog
- wc klein en slechte geur
- Het Overkophuis vormt voor sommige jeugdhuisjongeren een drempel om te komen, omdat het jeugdhuis en overkop soms tegelijk de ontmoetingsruimte gebruiken.

3.4 Conclusies uit de inspiratiebezoeken

Enkele algemene conclusies uit alle inspiratiebezoeken:

- Ook in kleinere gemeentes (Koersel, Peer) zijn knappe jeugthuizen mogelijk door de bouw van het jeugdhuis slim aan te pakken.
- Ruimtes delen tussen verschillende initiatieven (OverKop, JAC, jeugddienst, academie ...) heeft voordelen, maar zeker ook nadelen, en goede afspraken maken is cruciaal om goed samen te werken.
→ We willen graag ook zulke samenwerkingen organiseren, maar toch ook onze eigenheid en eigen ruimtes behouden als jeugdhuis.

Zaken die we zeker willen overnemen uit onze inspiratiebezoeken:

- Werken met schuifwanden of andere afscheidingen om de grootte van de ruimte aan te passen naargelang de activiteit.
- Meerdere ruimtes in je jeugdhuis, geeft ook meer ruimte om verschillende dingen te organiseren en je werking uit te bouwen. Zeker als er samenwerkingen gebeuren, is dit goed voor je werking.
- Voldoende stockageruimte voorzien (zie Club 9) om ook je materialen, meubels, ... een plek te geven wanneer ze niet in gebruik zijn.
- Goede zichtbaarheid van het jeugdhuis is de helft van het werk: ondanks het moeilijk werkbare gebouw heeft JC De Bak toch veel bezoekers net omdat ze zo zichtbaar zijn en centraal gelegen zijn. Idem voor PAND en zelfs Club 9.
- Een koelcel is een absolute handigheid; zeker als die uitsteekt op de frigo's aan de toog en je die langs achter kan bijvullen. Dit willen we ook absoluut voorzien.

4 Infrastructuur voor JH Tiener 2.0

Op zaterdag 13 november organiseerden we een terugkomdag in JH Tiener. Doel van die bijeenkomst was vooral om alle inspiratie, foto's en dromen te verwerken in een aanzet voor Tiener 2.0. Stel dat we het jeugdhuis verhuizen en/of het deel uitmaakt van de nieuwbouw van het Hof; wat moet er dan zeker aanwezig zijn om van een goed jeugdhuis te spreken?

♦ De methode

Om alle inspiratie op een doordachte manier te borgen, werken we met verschillende stappen:

1. Welke ruimtes moeten we hebben?
Jongeren geven aan wat hun must haves en nice to haves zijn qua ruimtes
Vb. *instuif, bureau, workshop, toiletten, stockage, opslag drank, ...*
2. Visueel maken ruimtes
Jongeren tekenen de ruimte zoals ze hem willen zien.
Vb. *toiletten: 8 toiletten, bureauruimte: 2 bureaus + kluis + ...*
3. Moodboard en inspiratie verwerken
jongeren krijgen hun afgedrukte foto's van wegwerpcamera's en plakken deze bij de uit te werken ruimtes. Op die manier krijgt de uiteindelijke architect als inzicht in richting.
4. Van delen naar een geheel
De uitgewerkte ruimtes worden samen gebracht in een soort grondplan van het toekomstige jeugdhuis.
Belangrijk hierbij: Raf vult aan met elementen die vaak vergeten worden (zoals vb. nooddeuren).

Aandachtspunt: het is fijn om concreet te gaan, maar kan ook zorgen voor teleurstelling wanneer uiteindelijke bouw niet overeenkomst met verwachtingen jongeren. Daarom is het belangrijk te beseffen dat het hier gaat om *hun droombeeld* van Tiener 2.0, en dat die droom wellicht niet voor de volle 100% zal overeenkomen met de uiteindelijke uitkomst.

Leveren we af: een aanzet voor een goede indeling van jeugdhuis + inspiratie en moodboard door de jongeren van de Tiener.

4.1 De ruimtes die het jeugdhuis moet bevatten

Absoluut noodzakelijke ruimtes:

- **Ontmoetingsruimte**
 - o cafégedeelte en mogelijkheid tot zaal
 - o op te delen via schuifwanden of ander systeem
 - o capaciteit 300-350 personen.
- **Koelcel**
 - o Gemakkelijke en werkbare aanvoer door brouwer.
 - o Koelcel om stock gekoeld te houden.
 - o Geeft uit op frigo's van de toog: snelle en gemakkelijke toevoer naar jeugdhuis.
- **Opbergruimte(s)**
 - o Ruimte om modulair podium(delen) op te bergen.
 - o Plek om zetels, tafels en stoelen weg te zetten wanneer de ruimte meer op event gericht is.
- **Aparte inkomruimte met mogelijkheid tot vestiaire**
- **Bureauruimte**
 - o Een aangename ruimte voor onze medewerker om in te werken.
 - o Doet ook dienst voor bestuur om planning op te maken, papierwerk te bewaren, ... één plek waar alles samenkomt.
- **Kleine gezellige multi-ruimte**
 - o Ingedeeld met zetels, tafeltje, wat gezellig.
 - o Kan dienst doen als gespreksruimte voor (nieuwe) vrijwilligers.
 - o Kan gebruikt worden als backstage voor artiesten.
- **Voldoende toiletten:**
 - o Gescheiden mannen-vrouwen.
 - o Toegankelijk toilet voor mensen met een beperking.
 - o Deestructieproof zodat ze niet snel kapot zijn, en liefst met spaarknop bij kraan.

Nice to have ruimtes, maar geen absolute noodzaak indien we streng moeten kiezen

- Kleine **keukenruimte** met wasbak, aanrecht en evt. microgolfoven
- **Extra polyvalente kleine ruimte**
 - o Ideaal voor kleinere events, workshops, etc.
 - o Met kasten voor extra opslag.
- **Technische ruimte**
 - o Zoals we nu ook hebben voor de ventilatie
- **Terras** aan de zonkant
- **Een repetitieruimte**

4.2 Ligging en aandachtspunten

De jongeren van Den Tiener vinden het essentieel om in **het centrum van Herentals** hun werking te kunnen blijven ontplooiën. 't Hof is daarbij een prima gegeven, maar het hoeft ook niet noodzakelijk 't Hof te zijn. Zolang de locatie binnen de oude stadsomwalling gelegen is, is het bestuur van de Tiener er van overtuigd dat de werking kan blijven groeien en bloeien. (Er liggen misschien zelfs kansen om de werking dichterbij de scholen in Herentals ruimte te bieden?)

De **zichtbaarheid, bereikbaarheid en toegankelijkheid** is van groot belang. Mocht het bestuur dus een kwalitatieve locatie kunnen aanbieden die niet binnen de nieuwbouw van 't Hof valt, maar wel aan de noden van JH Tiener 2.0 voldoet, dan is dat ook prima. Belangrijk is vooral dat den Tiener **zichtbaar** is: dat het opvalt dat er een jeugdhuis in het gebouw zit, en 'het kind een eigen smoel heeft'. Uit onze bezoeken blijkt steeds weer dat zichtbaar zijn en een goede *branding* het halve werk zijn.

Bovendien is de **aantrekkelijkheid** van de te gebruiken ruimte van belang. Dat begint bij de aanwezigheid van **daglicht**. De huidige ruimte is volledig afgesloten van daglicht en nodigt niet uit om gebruik van te maken. Grote ramen en duidelijke signalisatie kunnen veel doen aan de aantrekkelijkheid van een jeugdhuis.

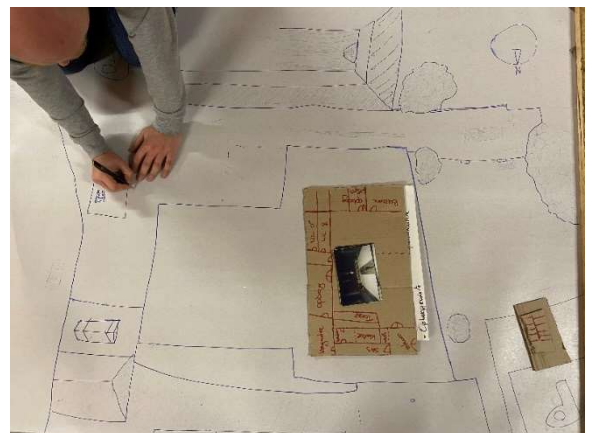
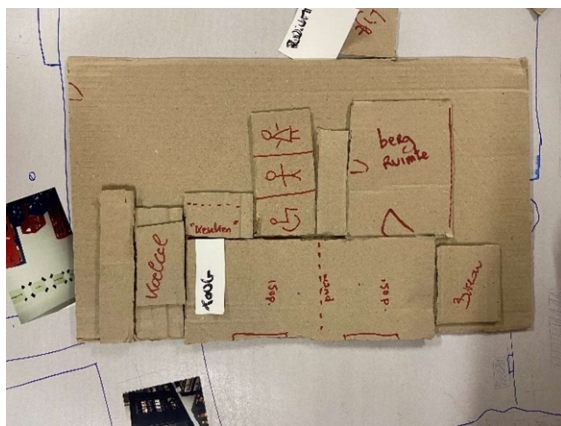
4.3 Aanzet voor grondplan Tiener 2.0

Het moeilijkste deel van de oefening is vooral het inpassen van al die wensen in een eerste aanzet voor een jeugdhuis. De jongeren lopen wat vast op de vele 'als'-en en 'maar'-en in dit verhaal. De vele onduidelijkheden rond de ligging, de hoeveelheid ruimte, Hof of niet, .. spelen hen parten.

Met papier en karton gaan ze aan de slag tot ze een eerste aanzet op papier zetten.

Deze eerste aanzet is nu ingetekend binnen de site van het toekomstige nieuwe Hof, meer bepaald aan de achterkant (georiënteerd naar het stadspark en 't Loopke).

Het bestuur van De Tiener pint zich echter niet vast op deze locatie als een definitieve must have. Ze zien ook kansen in de **site van het Administratief Centrum** wanneer dit zou verhuizen: door de vele scholen in de buurt van deze site, zien de jongeren kansen om hun werking verder uit te bouwen.

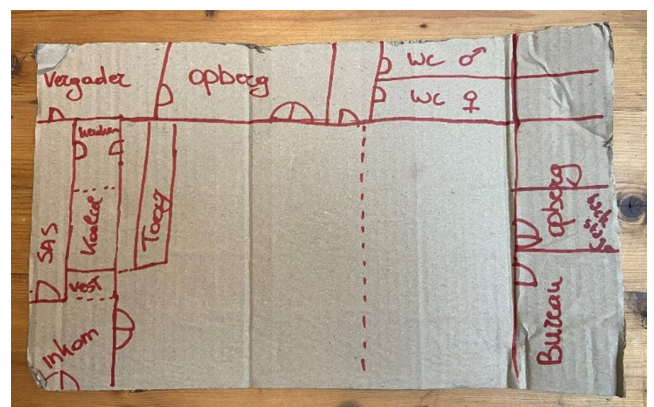


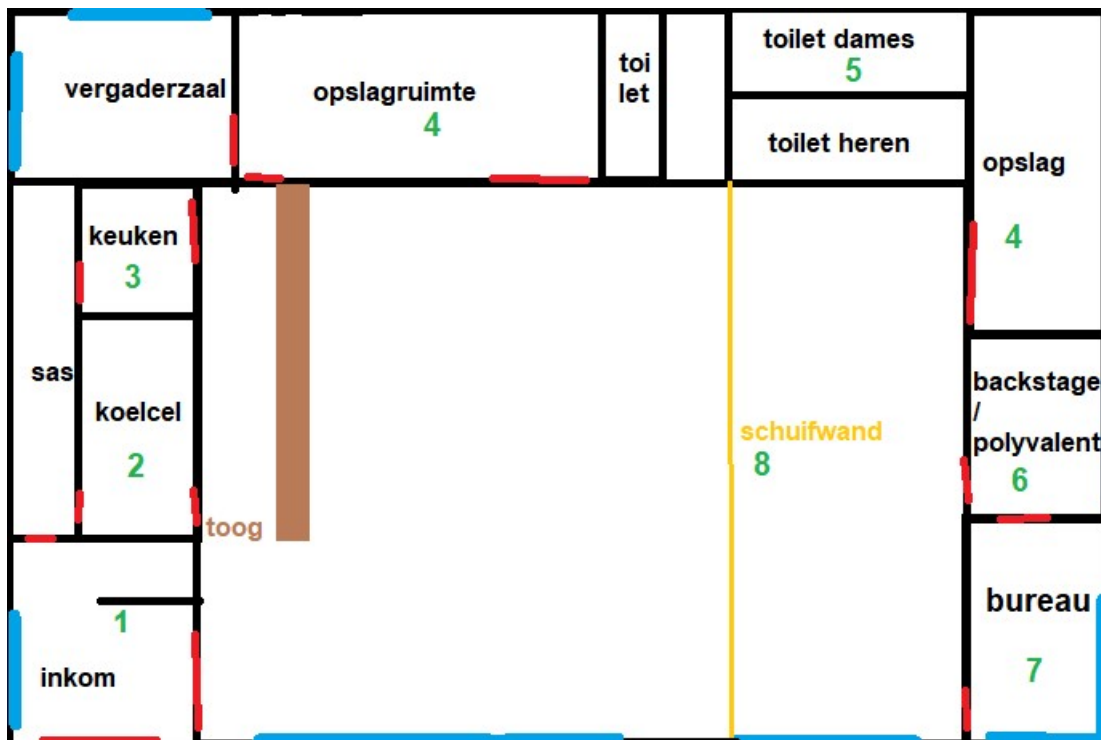
Het ideale jeugdhuis Tiener 2.0 bestaat volgens het bestuur van het jeugdhuis uit een grote ontmoetingsruimte (totaalcapaciteit 300-350 personen) die je kan opdelen via een schuifwand of ander opdeelsysteem.

De ruimte grenst aan twee opbergruimtes zodat meubels voor het cafégedeelte / polyvalente workshopruimte kunnen opgeborgen worden indien nodig, en ook het modulair podium een plek kan krijgen wanneer het niet gebruikt wordt. Op die manier kan de centrale ontmoetingsruimte allerlei verschillende gebruik toelaten.

Verder zijn ook het bureautje en de backstage / polyvalente gezellige ruimte gelegen aan de centrale ontmoetingsruimte. Ook zijn de toiletten via een kleine gang vlot bereikbaar via de centrale ruimte.

Via de aparte inkom kan je via een sas / gang toegang krijgen tot koelcel en keuken die zich achter de toog bevinden. Helemaal aan het eind van de gang is nog een apart vergaderzaaltje voorzien.





Legende: Zwart = muren; Blauw = ramen; Rood = deuren

4.4 Voorbeelden voor de ruimtes op basis van inspiratiebezoeken

Op het grondplan hierboven zie je in het groen enkele nummers staan. Elk nummer is gekoppeld aan enkele foto's die de jongeren maakten tijdens hun bezoek:

1. Signalisatie en affichemuur



2. Koelcel



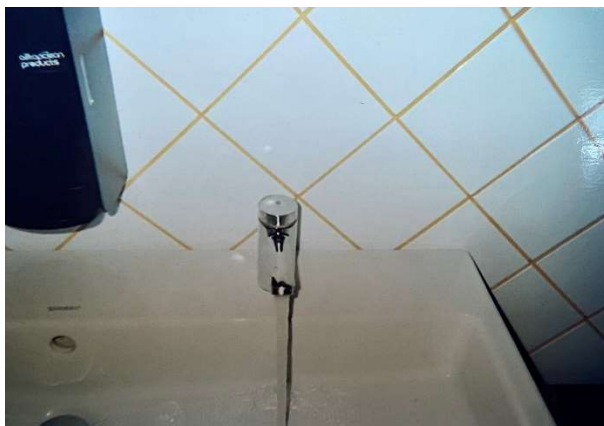
3. Keuken



4. opslagruimte



5. Toiletten: spaarknop kraan



6. Backstage / polyvalent



7. Bureau / vergaderruimte



8. Mobiele wand / klapdeuren naar grote zaal



9. Terras



5 De kern: vier antwoorden op vier kernvragen

Met het grondplan en moodboard zijn we aan het eind van ons onderzoek gekomen. Tijd om kernachtig conclusies te formuleren op de vier grote vragen die onze opdracht uitmaakten.

De werking: Wat voor werking wil Den Tiener zijn? Binnen 5 jaar, ... en binnen 10 jaar?

JH Tiener is een werking die, zoals haast alle jeugdhuiswerkingen, een regelmatig verloop van jonge bestuursleden kent. Jeugdhuisen werken klassiek in cycli van bestuurders die het mandaat aan elkaar doorgeven. Op die manier veranderen jeugdhuisen mee met de jeugd, en blijft de werking fris.

Met het aanwerven van een **beroepskracht** (dankzij de steun van stad Herentals) wordt er evenwel gekozen voor het vergroten van de continuïteit van de werking. De Tiener wil een plek zijn voor *alle* jongeren in Herentals en dus een **breed aanbod** voorzien naast de klassieke instuif en ontmoetingsmethodiek; het gaat daarbij onder meer om workshops rond diverse thema's, quizzen, filmavonden, aanbieden van studieplek tijdens examens, concerten en feesten, ... De Tiener wil ook **werken rond vertrouwen** en gesprekken met jongeren zodat iedereen zich thuis voelt in het jeugdhuis. Daarbij zien ze kansen in samenwerkingen met JAC en het nieuwe OverKop huis in Herentals.

Kortom: de jongeren van Den Tiener willen zich **focussen op het uitbouwen van een inhoudelijke jeugdwerking**, met een eigen smoel en programma, en willen niet louter een plek zijn waar je aan democratische prijzen een pint kan komen drinken of een fuif organiseren.

Primaire behoeftes: Wat zijn de gebouwbehoeftes van de werking? En hoe kan op gebied van infrastructuur tegemoet worden gekomen aan deze behoeftes?

De eerste dromen van een nieuwe ruimte beginnen bij de behoeftes die er *nu* leven bij de jongeren en het gebouw waarin ze werken.

Op korte termijn gaat het om enkele zeer praktische oplossingen (een goed aflopende vloer, meer daglicht, meer opslagruimte voor materialen), enkele noodzakelijke fixes (propere toiletten met wat meer privacy, veilige branddetectie en een betere manier van leveren voor de brouwer) maar ook om enkele ingrepen om de uitstraling en zichtbaarheid van het jeugdhuis te vergroten. Voor een uitgebreider **overzicht van de meest noodzakelijke ingrepen verwijzen we naar de [tabel op p. 9 en 10](#)**.

Op langere termijn wordt JH Tiener een plek met een ontmoetingsruimte die je, via een slim opdelingssysteem, modulair kan indelen naargelang de activiteit. De indeling en materialen (podium, tafels, stoelen, ...) zijn verplaatsbaar en afbreekbaar, en hebben een opslagruimte naast de ontmoetingsruimte. Er is een kleine bureauruimte en keukentje voorzien voor de werknemer en een gezellige multiruimte om ook gesprekken te voeren. Daarnaast is het jeugdhuis voorzien van praktische ruimtes zoals een inkom, vestiaire, voldoende gescheiden toiletten en een koelcel om de frigo's steeds fris gevuld te hebben en de vaten voldoende koud te krijgen. **Het overzicht van de ruimtes en hun indeling vind je van [pagina 15-17](#)**.

Locatie: Opnieuw als deel van de nieuwbouw? Of elders de werking onderbrengen?

De jongeren van Den Tiener vinden het essentieel om in **het centrum van Herentals** hun werking te kunnen blijven ontplooiën. 't Hof is daarbij een prima gegeven, maar het hoeft ook niet noodzakelijk 't Hof te zijn. Zolang de locatie binnen de oude stadsomwalling gelegen is, is het bestuur van de Tiener er van overtuigd dat de werking kan blijven groeien en bloeien. (Er liggen misschien zelfs kansen om de werking dichterbij de scholen in Herentals ruimte te bieden?)

Toch liggen er **geweldige kansen in een geïntegreerde ruimte**: vanuit efficiëntieoogpunt, maar ook vanuit gedeeld gebruik kunnen bijvoorbeeld een gezamenlijke inkom, vestiaire, toiletten, stock en koelcel, bijvoorbeeld kosten besparen. De investeringen die met deze ruimtes gepaard gaan, zijn immers meer te verantwoorden indien ze ook maximaal door gebruikers benut worden.

Mocht Den Tiener opnieuw geïmplementeerd worden in de site van 't Hof is het evenwel noodzakelijk dat de **twee aparte werkingen** en locaties duidelijk zichtbaar zijn voor de bezoekers, passanten en burgers en dat de jongeren van het bestuur en de beroepskracht van de werking voldoende eigenaarschap hebben over hun werking en de ruimtes die ze benutten. Een slim sleutelplan biedt hier snelle oplossingen.

Tussentijdse oplossing: wat met Den Tiener tijdens bouwwerken?

Tussen de sloop van de huidige infrastructuur en de inhuldiging van het nieuwe Hof, zitten enkele jaren. Een eeuw in jeugdhuis termen. Het is absoluut aangeraden om **nu al een eerste lijst van reële opties** samen te stellen en samen met het bestuur van JH Tiener nu al en af te toetsen op realiteitszin en gebruiksgemak.

Daarbij durven de jongeren hun werking ook **mobiel** te organiseren: een zichtbare uitvalsbasis als ontmoetingsruimte is superbelangrijk, maar het neemt niet weg dat den Tiener ook soms op andere plekken kan werken, voor een event of een tijdelijk gebruik van ruimte.

6 Te ondernemen acties

Als finaal punt geven we graag nog enkele adviezen mee om op korte, middellange en lange termijn een gezonde jeugdhuiswerking in Herentals te garanderen.

♦ Korte termijn

De **veiligheid** van de huidige infrastructuur moet ten allen tijde gewaarborgd zijn. Het verdient aanbeveling om vanuit de stedelijke diensten het gebouw aan een grondige screening en bijhorende opknapbeurt te voorzien.

Het **sanitair** verdient een update, om wat meer privacy te voorzien voor de gebruikers.

Het **oplijsten van alternatieven** voor tussentijds gebruik op middellange termijn kan best nu al aangevat worden.

♦ Middellange termijn

Het bestuur van het jeugdhuis is er zich bewust van dat er tussen sloop en intrek in een nieuw gebouw wellicht een lange periode ligt. Toch zijn ze er van overtuigd om de werking tijdens die periode staande te houden. Het feit dat zij een beroepskracht in dienst hebben, pleit zeker in hun voordeel qua behoud van continuïteit. Toch is het maar de vraag welke huisvesting er dan kan voorzien worden.

- **Patrimonium van de gemeente:** als de gemeente ruimte kan vrij maken, kan de huidige regeling betreffende subsidiëring van infrastructuur behouden worden.
 - o Het Koetshuis lijkt enkel in de zomer een optie wegens de buitenruimte. Het pand is erg klein.
 - o 't Oud Archief (?) kan volgens Nick Verhoeven misschien, maar lijkt hem ook niet meteen geschikt.
 - o Het huidige administratief centrum van de stad zou op termijn leeg komen te staan. Weliswaar net omdat het centrum naar de site van 't Hof zou verhuizen. Deze oplossing is er dus geen.
 - o ...
- Het is absoluut aangeraden om nu al een eerste lijst van reële opties van samen te stellen en samen met het bestuur van JH Tiener nu al en af te toetsen op realiteitszin en gebruiksgemak.
- Samenwerking met **OverKop huis:** gezien dit zou opstarten in Herentals, zal er ook ergens een fysieke plek moeten voorzien worden. Eventueel kan er tijdelijk naar een gedeelde ruimte gekeken worden?
- Financiering van **private** huisvesting: vrijmaken van fondsen om tijdelijke huisvesting vanuit de gemeente te financieren en huren op de private markt.

♦ Lange termijn

Op lange termijn liggen er zeker kansen in het **integreren van het jeugdhuis in een groter nieuwbouwproject**. De ligging, zichtbaarheid en bereikbaarheid van het nieuwe Hof spreken geweldig in het voordeel van een inbedding. Met het ondergronds plaatsen van de parking, een gemakkelijke doorsteek naar het stadspark als jongerentrekplaats, wordt deze site nog aantrekkelijker als uitvalsbasis voor het jeugdhuis.

Ook vanuit een bestuurlijk perspectief valt er veel te zeggen voor een integratie:

- Slim investeren in gedeelde ruimtes (toiletten, inkom, vestiaire, opslag en techniek) is gewoonweg een efficiënte keuze.
- Onze inspiratiebezoeken leren ons bovendien dat doordacht modulair werken voor een jeugdhuis, maar ook voor andere gebruikers geweldige voordelen kan opleveren qua ruimtegebruik en vergroting of verkleining van de ruimte in functie van het evenement dat je organiseert.
- Integratie in een groter geheel biedt ook kansen² om samenwerkingen aan te gaan en je eigen werking diverser te maken..

Wat wel duidelijk moet zijn, is dat delen in een groter geheel ook vragen om goede afspraken, slimme sleutelplannen en voldoende communicatie. Dit om te waarborgen dat het jeugdhuis voldoende zichtbaar blijft voor de bezoekende jongeren en dat de organiserende jongeren steeds voldoende eigenaarschap over hun werking behouden. Dat laatste is essentieel om waardevol open jeugdwerk te organiseren.

² Denk aan de lessen uit ons bezoek aan PAND in Genk of Club 9 in Koersel, maar ook in Peer werden de eerste bouwstenen gelegd voor samenwerkingen tussen JAC en jeugdhuis.

7 Uitsmijter: een advies van Formaat

In dit onderzoekstraject gingen we met de jonge bestuurders van de Tiener op pad om de toekomst te verkennen. Doorheen die gezamenlijke tocht mochten we kennis maken met **de positieve dynamiek** die in de groep heerst, en hun wil om *echt iets te maken* van hun werking.

Die positieve dynamiek staat in **schril contrast met de staat van het gebouw** waarin de werking is gehuisvest: er zijn *veel* werkpunten, en ze zijn allemaal prangend. Niet alleen de uitstraling en reputatie van de Tiener heeft er onder te leiden. **Het gebouw is ook gewoon in slechte staat, moeilijk werkbaar en kan allerminst veilig genoemd worden.** De problemen die zich in het jeugdhuisdeel van het Hof stellen, moeten *nu* opgelost worden, vooraleer de enthousiaste jongeren afhaken.

Met het voornemen om deze legislatuur aan de afbraak te beginnen, is het ook meteen duidelijk dat het **opleveren van een nieuw jeugdhuis nog een hele tijd op zich zal laten wachten.** Met de belofte van verbetering kan het stadsbestuur het engagement van de jongeren nog een tijdje oprekken: hoe bereikbaarder de droom van een goed gebouw komt, hoe groter het enthousiasme om er aan te beginnen. Deze redenering werkt ook in de andere richting: hoe verder die droom, hoe lager de motivatie.

Om die reden willen we **duidelijk aanbevelen om op korte termijn een nieuwe (tijdelijke) huisvesting voor de werking van de Tiener te voorzien.** De enige mogelijkheid om de huidige positieve dynamiek niet te smoren, is het tegemoet komen aan de terechte bezorgdheden van het jonge bestuur. Met de huidige infrastructuur kan de werking zich gewoonweg niet positief ontwikkelen. We durven er zelfs gif op innemen: **als de werking nog langer dan een jaar in dit gebouw verder moet, zal er van de Tiener geen sprake meer zijn.**

Op de lange termijn is een inkanteling van het jeugdhuis in het nieuwe Hof een goed idee: zowel qua praktisch beheer, efficiëntie en kostenbesparing spreekt alles in dit voordeel. Maar **in tussentijd zullen er ook oplossingen gezocht moeten worden,** want tussen de afbraak en oplevering van een nieuw gebouw verloopt er heel wat tijd. Tijd waarin de werking ook infrastructuur nodig heeft om verder te lopen. Gezien deze zoektocht zich mettertijd zal aandienen, en de wetenschap dat het engagement van de huidige ploeg hoe dan ook eindig is, stellen we voor om **per direct te kijken naar een nieuwe tijdelijke huisvesting. Zo niet heeft Herentals binnenkort een modern nieuw jeugdhuis, zonder jongeren die er een werking organiseren.**